

**S.P.Mandali's
RamnarainRuia Autonomous College**

Syllabus for S.Y.B.A.

Program: B.A.

Course: MARATHI : I & II (RUAMAR)

(Credit Based Semester and Grading System with effect
from the academic year 2019–2020)

SEMESTER III

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR301	03	कादंबरी : एक वाङ्मयप्रकार (मराठी १)	03	03
RUAMAR302	03	भाषा आणि भाषाभ्यास (मराठी २)	03	03

SEMESTER IV

COURSE CODE	UNIT	TITLE	Credits	Lec / Week
RUAMAR401	03	आत्मकथन : एक वाङ्मयप्रकार (मराठी १)	03	03
RUAMAR402	03	मराठीच्या बोलींचा अभ्यास (मालवणी बोली) (मराठी २)	03	03

Course Code: S.Y.B.A
Course Title: Marathi I (Sem III & IV)
(RUAMAR301 & RUAMAR401)
Academic year 2019-20

Learning Objectives:

द्वितीय वर्ष बी.ए. (मराठी) अभ्यासपत्रिका क्र. १ च्या अभ्यासक्रमात तिसऱ्या सत्रात कादंबरी या साहित्यप्रकाराचा सैद्धांतिक परिचय व दोन कादंबऱ्या यांचा समावेश आहे. चौथ्या सत्रात आत्मकथन या साहित्यप्रकाराची ठळक वैशिष्ट्ये व दोन आत्मकथने यांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. कादंबरी या मराठीतल्या प्रमुख वाङ्मयप्रकाराचा आणि आत्मकथन या वैशिष्ट्यपूर्ण प्रकाराचा सैद्धांतिक परिचय विद्यार्थ्यांना होऊन नेमलेल्या कलाकृतींच्या आधारे या वाङ्मयप्रकारांविषयीच्या त्यांच्या जाणीवा समृद्ध व्हाव्यात हा या अभ्यासक्रमामागील उद्देश आहे.

Learning Outcomes:

विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्यातील कादंबरी आणि आत्मकथन या प्रमुख वाङ्मयप्रकारांची सैद्धांतिक ओळख होते. या दोन प्रकारांतर्गत नेमलेल्या साहित्यकृतींच्या प्रकारलक्ष्यी अभ्यासातून वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना अधिक सुस्पष्ट होते. त्या वाङ्मयप्रकारामध्ये अधिकाधिक वाचन करण्याची प्रेरणा मिळते

Detail Syllabus

SEMESTER _III_		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR301	कादंबरी : एक वाङ्मयप्रकार	03
घटक १	कादंबरी या साहित्यप्रकाराची सैद्धांतिक मांडणी - साहित्यप्रकाराची संकल्पना, घटक, रचना, प्रकार, वर्गीकरण, मराठी कादंबरीच्या इतिहासातील ठळक टप्पे	15 lectures
घटक २	'थँक यू मिस्टर ग्लाड', अनिल बर्वे, पॉप्युलर प्रकाशन	15 lectures
घटक ३	'दिवे गेलेले दिवस', रंगनाथ पठारे, शब्दालय प्रकाशन	15 lectures

References:

- 1) कादंबरीविषयी – डॉ. हरिश्चंद्र थोरात, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००६.
- 2) कादंबरी – एक साहित्यप्रकार – डॉ. हरिश्चंद्र थोरात, शब्द पब्लिकेशन्स, मुंबई, २०१०.
- 3) १९६० नंतरची मराठी कादंबरी – डॉ. विलास खोले
- 4) मराठी वाङ्मयकोश, खंड ४ – समन्वयक संपादक डॉ. विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२
- 5) वाङ्मयीन संज्ञा – संकल्पना कोश – संपादक प्रभा गणोरकर, वसंत आबाजी डहाके व इतर, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई – २००१.
- 6) प्रदक्षिणा, खंड १ आणि २ – कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन

Detail Syllabus

SEMESTER _IV__		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR401	आत्मकथन : एक वाङ्मयप्रकार	03
घटक १	'आत्मकथन' या साहित्यप्रकाराची ठळक वैशिष्ट्ये, इतिहास	15 lectures
घटक २	'मन में है विश्वास', विश्वास नांगरे पाटील, राजहंस प्रकाशन	15 lectures
घटक ३	'जसं घडलं तसं', नीलम माणगावे, शशिकिरण पब्लिकेशन	15 lectures

References:

- 1) साहित्य अध्यापन आणि प्रकार – संपादक प्रा. श्री. पु. भागवत
- 2) मराठी वाङ्मयकोश, खंड ४ – समन्वयक संपादक डॉ. विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२
- 3) वाङ्मयीन संज्ञा – संकल्पना कोश – संपादक प्रभा गणोरकर, वसंत आबाजी डहाके व इतर, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई – २००१.
- 4) प्रदक्षिणा, खंड १ आणि २ – कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन
- 5) चरित्र – आत्मचरित्र - अ.म. जोशी
- 6) चरित्र – आत्मचरित्र - सदा कऱ्हाडे
- 7) दलित आत्मकथन – गंगाधर पानतावणे

Course Code: S.Y.B.A
Course Title: Marathi II (Sem III & IV)
(RUAMAR302 & RUAMAR402)
Academic year 2019-20

Learning Objectives:

द्वितीय वर्ष बी.ए. (मराठी) अभ्यासपत्रिका क्र. २ च्या अभ्यासक्रमात तिसऱ्या सत्रात भाषा आणि भाषाभ्यास या शीर्षकाखाली भाषाविज्ञान या ज्ञानशाखेचा परिचयात्मक अभ्यास नेमला आहे. भाषेचा केवळ 'भाषा' या दृष्टीने अभ्यास कसा करता येऊ शकतो याची जाणीव विद्यार्थ्यांमध्ये विकसित करणे हा या अभ्यासक्रमाचा हेतू आहे. भाषाविज्ञान हा विषय सतत वाढता आणि बदलता आहे. भाषांतर, कोशनिर्मिती, भाषानियोजन, शैलीविज्ञान, वाणीचिकित्सा, संगणक विद्या, भाषा अध्यापन इ. अनेक क्षेत्रांमध्ये आज भाषाविज्ञानाचा वापर होतो आहे. आधुनिक काळात महत्त्वाच्या ठरलेल्या या ज्ञानशाखेतील भाषा म्हणजे काय, भाषेची वैशिष्ट्ये, भाषा आणि समाज - संस्कृती आंतरसंबंध, भाषाविज्ञानाची मूलतत्त्वे, भाषाविज्ञानाच्या विविध ज्ञानशाखा यांची माहिती विद्यार्थ्यांना व्हावी असा प्रयत्न या अभ्यासक्रमाद्वारे आहे.

भाषाविज्ञानाच्या विकासामुळे भाषेबद्दलचे चिंतन जसे वाढले तसे बोलीबद्दलचे गैरसमज दूर होऊन बोलींच्या अभ्यासाला जगभरात चालना मिळते आहे. आज निरनिराळ्या बोलींची वर्णनात्मक व्याकरणे उपलब्ध होऊ लागली आहेत. बोली भाषा या मानवाच्या शेकडो वर्षांच्या प्रवासातून आणि दैनंदिन व्यवहारातून विकसित झालेल्या असतात. तसेच त्या विशिष्ट समाजाची आणि प्रदेशाची अभिव्यक्तीही असतात असे आज मानले जाते. बोली भाषेतील शब्द हे इतर भाषांमधून घेतलेले नसतात. तर शेकडो वर्षांच्या वापरातून विकसित झालेले मूळ शब्द असतात. वैशिष्ट्यपूर्ण शब्द, वाक्प्रचार, म्हणी, लोककथा, लोकगीते यांचा खजिनाच बोली भाषांकडे असतो. नव्याने मुख्य प्रवाहात येऊ लागलेल्या विविध समाज गटातील साहित्यिक आपल्या बोलीभाषेतून अभिव्यक्ती करत आहेत. या नव्या वाङ्मयप्रवाहाविषयी आपण स्वागतशील असणे आवश्यक आहे. हा सर्व विचार मनात ठेवून मराठीच्या 'मालवणी' या वैशिष्ट्यपूर्ण बोलीचा परिचयात्मक अभ्यास चौथ्या सत्रात नेमण्यात आला आहे. तसेच मालवणी कविता, 'चाकरमानी' हे मालवणी नाटक उपयोजित बोली अभ्यासासाठी नेमण्यात आले आहे.

Learning Outcomes:

विद्यार्थ्यांची भाषेबद्दलची जिज्ञासा जागृत होते. बुद्धिवादी दृष्टिकोणातून भाषेबद्दल विचार करणे, भाषेविषयीच्या गैरसमजूती दूर होऊन भाषेबद्दलचा विशुद्ध दृष्टिकोण निर्माण होणे, एखाद्या भाषेचा अभ्यास कसा करावा याची दिशा विद्यार्थ्यांना मिळणे हे या अभ्यासक्रमाद्वारे साध्य होते. तसेच आधुनिक काळात अनेक क्षेत्रांमध्ये महत्त्वाच्या ठरत असलेल्या भाषाविज्ञान या ज्ञानशाखेच्या पुढील अभ्यासाच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांची

पार्श्वभूमी तयार होते. तसेच बोलींविषयीची रास्त समजूत निर्माण होऊन बोलींचा अभ्यास करताना आवश्यक असणाऱ्या तांत्रिक ज्ञानाची किमान तोंडओळख विद्यार्थ्यांना होते. विद्यार्थ्यांमध्ये विविध बोलींविषयी आणि संबंधित संस्कृतीविषयी कुतूहल निर्माण होते.

Detail Syllabus
MARATHI II

SEMESTER _III_		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR302	भाषा आणि भाषाभ्यास	03
घटक १	<p>(अ) मानवी भाषेचे स्वरूप मानवी आणि मानवेतर संप्रेषण, मानवांचे भाषिक व भाषेतर संप्रेषण, मानवी भाषेची लक्षणे किंवा स्वरूपविशेष (ध्वन्यात्मकता, चिन्हात्मकता, यादृच्छिकता, सर्जनशीलता, प्रत्यक्षातीतता, सामाजिकता, परिवर्जनशीलता इ.), मानवी भाषेच्या व्याख्या.</p> <p>(आ) भाषेची विविध कार्ये – रोमान याकबसनचे संप्रेषणाचे नमुनारूप व ६ भाषिक कार्ये (निर्देशात्म, आविष्कारात्म, परिणामनिष्ठ, सौंदर्यात्म, संपर्कनिष्ठ, अतिभाषात्म)</p>	15 lectures
घटक २	<p>(अ) भाषा, समाज आणि संस्कृती भाषा – एक सांस्कृतिक संचित, सांस्कृतिक जडणघडणीचे - संक्रमणाचे माध्यम, एडवर्ड सपीर - बेंजामीन वोर्फ यांचा भाषिक सापेक्षतावादाचा अभ्युपगम भाषेकडे पाहण्याचा समाजभाषावैज्ञानिक दृष्टिकोण, समाजातील भाषावैविध्य आणि भाषेचा बहुजिनसीपणा, भाषिक – सांस्कृतिक विविधता परस्परसंबंध</p> <p>(आ) भाषेचा विकास आणि ङ्हास – संकल्पनाविचार जागतिकीकरण आणि भाषिक – सांस्कृतिक विविधता – परिणाम, भाषिक ध्रुवीकरणाचे धोके, भाषेच्या 'विकासा'ची संकल्पना, भाषेच्या प्रगतीचे निकष किंवा मापदंड, भाषिक ङ्हासाची संकल्पना, भाषिक ङ्हासाच्या विविध अवस्था किंवा टप्पे, भाषिक ङ्हासाची कारणे, भाषानियोजन आणि भाषेचा विकास</p>	15 lectures
घटक ३	<p>(अ) भाषा, प्रमाण भाषा आणि बोली – संकल्पना विचार 'प्रमाण भाषा' म्हणजे काय, प्रमाण भाषेची आवश्यकता, प्रमाण भाषा व बोली यांच्यातील संबंध, त्यांचे वापरक्षेत्र, बोलीवैविध्य – उपबोली, स्थानिक बोली – प्रादेशिक बोली – जातिनिष्ठ बोली – सामाजिक बोली इ., बोलीविषयीचे गैरसमज (शुद्धाशुद्धता, श्रेष्ठकनिष्ठता, अंगभूत क्षमता इ.) व तथ्ये, मराठीच्या विविध बोली</p>	15 lectures

(आ) बोलींच्या अभ्यासाची गरज व महत्त्व

बोलीविज्ञान (Dialectology), बोलींच्या अभ्यासाची दिशा, बोलींचा विगमनात्मक अभ्यास, सामाजिक – सांस्कृतिक अभ्यास, बोलींच्या अभ्यासाची साधने, क्षेत्रीय कार्य (Field Work), बोलींची व्याकरणे व कोशरचना यांचे महत्त्व, बोलींसमोरील आव्हाने व त्यांचे जतन व संवर्धन यांसाठी करावयाच्या प्रयत्नांची दिशा

References:

- 1) सुलभ भाषाविज्ञान – डॉ. द. दि. पुंडे
- 2) मराठीचा भाषिक अभ्यास – डॉ. मु. श्री. कानडे
- 3) सामाजिक भाषाविज्ञान – डॉ. रमेश धोंगडे
- 4) समाजभाषाविज्ञान – डॉ. रमेश वरखेडे
- 5) समाजभाषाविज्ञान – डॉ. जयश्री पाटणकर
- 6) भाषा, समाज आणि संस्कृती – सोनाली देशपांडे – गुजर

Detail Syllabus

MARATHI II

SEMESTER_IV__		
Course Code	Title	Credits
RUAMAR402	<i>मराठीच्या बोलींचा अभ्यास (मालवणी बोली)</i>	3
घटक १	<ul style="list-style-type: none"> मालवणी बोलीची वैशिष्ट्ये - व्युत्पत्ती आणि विकास, व्याकरणिक वैशिष्ट्ये, उच्चार प्रक्रिया - म्हणी, वाक्प्रचार, शब्दसंग्रह इ. मालवणी लोकसंस्कृती, मालवणी बोलीचे प्रभाव क्षेत्र, मालवणी साहित्याचा इतिहास	15 lectures
घटक २	मालवणी बोलीतील नाटक : चाकरमानी - सुंदर तळाशीकर, मॅजेस्टीक प्रकाशन - आशय, पात्रचित्रण, अवकाश, संवादभाषा, बोली वैशिष्ट्ये इ.	15 lectures
घटक ३	मालवणी बोलीतील कवितांचा अभ्यास <ul style="list-style-type: none"> ठेव झिला घराची आठव रे, चल चेडवा पडावात्सून आगबोटीत - विठ्ठल कृष्ण नेरूरकर आझान माझान, आराड गे बेडके सांन जांवदे - वसंत सावंत व्हनीबया जुन्यार दी गे, बाळगो आणि मालग्या - महेश केळुसकर वाडवाळ, झेटलीमन - नारायण परब नया घराचो पावो खनताना, वारूळ - प्रवीण बांदेकर वांगड, शबय - सई लळीत नामू कुळकार, मालवण मेवो - अविनाश बापट जत्रा, पावस इलो पावस - दादा मडकईकर	15 lectures

	<ul style="list-style-type: none"> • खेळे, भातलय – नामदेव गवळी • शेताभातातलो शिरवान, तांबेट पसरलेल्या माटवात – अजय कांडर • दर्या राजा, माय – रुजारिओ पिंटो • तावडन आजी, गटारी – सुनंदा कांबळे	
--	--	--

References:

1. हिंदोळा – डॉ. सिसिलिया कार्वालो, मुद्रा प्रकाशन, विरार
2. भारतीय भाषांचे लोकसर्वेक्षण: सर्वेक्षण मालिका मुख्य संपादक – डॉ. गणेश देवी, महाराष्ट्र खंड संपादन : अरुण जाखडी, पद्मगंधा प्रकाशन, २०१३
3. सुलभ भाषाविज्ञान – द. दि. पुंढे
4. मालवणीतल्या वाटा – डॉ. गोविंद काजरेकर आणि इतर

MODALITY OF ASSESSMENT

Theory Examination Pattern:

A) Internal Assessment - 40% :40 marks.

Sr No	Evaluation type	Marks
1	Internal Class Test with Objective type questions and Short Notes	20
2	One Assignment (Written/Group Performance/PPT)	20

B) External examination - 60 %

Semester End Theory Assessment - 60 marks

- Duration - These examinations shall be of 2 hours duration.
- Paper Pattern:
  1. There shall be 4 questions each of 15 marks. On each unit there will be 1 question of **15** marks and **1** short note of **5** marks on each unit.
  2. All questions shall be compulsory with internal choice.

Questions	Options	Marks	Questions on
Q.1)	Any 1 out of 2	15	Unit I
Q.2)	Any 1 out of 2	15	Unit II
Q.3)	Any 1 out of 2	15	Unit III
Q.4. A)	Any 1 out of 2	05	Unit I
B)	Any 1 out of 2	05	Unit II
C)	Any 1 out of 2	05	Unit III

Overall Examination and Marks Distribution Pattern

Semester- III

Course	301			302			Grand Total
	Internal	External	Total	Internal	External	Total	
Theory	40	60	100	40	60	100	200

Semester IV

Course	401			402			Grand Total
	Internal	External	Total	Internal	External	Total	
Theory	40	60	100	40	60	100	200